

Մ աշտոցի Ա րձագանգ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ
WWW.SOURPHAGOP.ORG (17-րդ տարի)

Այս թիւով.....

Դեկտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց Էջ 2-6

Դաւիթ՝ թագաւո՞ր, մարգարէ՞, թե՛ սաղմոսագիր

Ս. Պետրոս եւ Ս. Պօղոս

Ս. Ստեփանոս Նախավկայ

Որոտման Որդիք

Ս. Աբգար Ա. թագաւոր

Դամասկոսի Ճամբան

Սաղմոսավանքը

Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետ

Պահուած Բառ Էջ 7

Եզակի գիրեր Էջ 8

Աստուածաշունչի սերտողութիւնը եկեղեցւոյ կեանքին մէջ Էջ 8-9

Յովհաննէս Մկրտիչի Քարոզութիւնը Էջ 10

Յովհաննէս Մկրտիչ Էջ 11

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Էջ 12-15

Կիրակնօրեան պիտի ունենայ Սուրբ Օնդեան իր յայտագիրը Էջ 16

Դեկտեմբեր 2016 (ԻԴ տարի թիւ 4)

Յ... Յիսուս, Ս. Յակոբ

Խաչքարի Հեղինակ Ժողովրդական Վարպետ,
Ռուբեն Նալբանդյան

Ամսուան Համարները

«Հետեւաբար, գացէք եւ բոլոր ժողովուրդները ինձի աշակերտ դարձուցէք: Զանոնք մկրտեցէք՝ ջօր, Որդիին եւ Սուրբ Հոգիին անունով: Անոնց սորվեցուցէք այն բոլոր պատուիրանները որ ես ձեզի տուի. եւ ահա միշտ ձեզի հետ պիտի ըլլամ, մինչեւ աշխարհիս վախճանը»: Մատթէոս 28.19-20

Դեկտեմբեր ամսուան բացատրական տօնացոյց

Շբթ. 3	Սբ. Առաքեալներ եւ մեր առաջին լուսաւորիչներ Թադէոս եւ Բարթողիմէոս
Եշ. 6	Սբ. Աբգար նախավկայ եւ անդրանիկ հաւատացեալ թագաւորին մերոյ
Ուր. 9	Տօն յղացման Ս. Կուսին Մարիամու յԱննայէ
Կիր, 11	Բարեկենդան Սբ. Յակոբի Պահքի
Շբթ. 17	Սբ. Յակոբ Մծբնայ հայրապետ եւ Մարուգէ ճգնաւոր
Շբթ. 24	Սբ. Դաւիթ մարգարէ եւ Ս. Յակոբ Տեառնեղբայր Առաքեալ
Բշ. 26	Սբ. Ստեփանոս Նախասարկաւագ եւ առաջին մարտիրոս
Գշ. 27	Սբ. Առաքեալներ Պետրոս եւ Պօղոս
Եշ. 29	Սուրբեր Որոտման Որդիներ Յակոբոս եւ Յովհաննէս Առաքեալներ, Բարեկենդան Ս. Ծննդեան Պահոց

Պահքի Օրեր 2, 7, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 28, 30, 31

Դաւիթ. թագաւոր, մարգարէ՞ թէ սաղմոսագիր

Մեզմէ քիչեր կան որոնք չեն լսած «Սաղմոս» բառը եւ չեն գիտեր անոր ինչ ըլլալը: Սաղմոսները օրհներգներ, աղօթքներ եւ զանազան այլ կերպի քերթուածներ են, որոնք կ'արտայայտեն Աստուծոյ հանդէպ խոր հաւատք եւ սեր: Հին կտակարանի գիրքերէն Սաղմոսներու գիրքը կը համախմբէ 150 սաղմոսներ, որոնցմէ 73-ը աւանդաբար վերագրուած են Իսրայէլի Դաւիթ թագաւորին:

Այս տարի Դեկտեմբեր ամսուան 24-րդ օրը, Հայաստանեայց եկեղեցին կը յիշատակէ անունը սաղմոսագիր Դաւիթ թագաւորին որ նաեւ ընդունուած է իբր մարգարէ:

Ո՞վ է Դաւիթ

Դաւիթ՝ Իսրայէլի երկրորդ եւ մեծագոյն թագաւորն էր: Ան զաւակն էր Յեսսէի, ծնած Բեթլեհէմ ք. Ա. 1040 թուականին: Իր ընտանիքի կրտսերագոյն որդին էր եւ ուներ 7 մեծ եղբայրներ: Ան պատանեկութենէն Սամուէլ մարգարէի ձեռքով օժուած էր եւ հռչակ ստացած էր սպաննելով Գողիաթը: Ան ք.Ա. 1010 - 970 թագաւորեց, յաջորդելով Սաուլի թագաւորին: Իր գործած

մեղքին պատճառաւ Աստուած թոյլ չտուաւ Դաւիթին որ Տաճարը կառուցէ:

Դաւիթի Որդի

Յատուկ տիտղոս մըն է, որ Հրեաները կու տային գալիք Մեսիային: Աւետարաններուն մէջ, մեսիական այս տիտղոսը Յիսուսի տրուած է (Մտ. 1.1, Մր. 10.47):

Դաւիթի Քաղաք

Նոր Կտակարանին մէջ այս անուանումը գործածուած է Դաւիթի ծննդավայրին՝ Բեթլեհէմի համար, ուր Յիսուս ծնաւ (ՂԿ 2.4 եւ 11):

Սուրբ Պետրոս եւ Սուրբ Պօղոս առաքեալներ

Հայաստանեայց եկեղեցին, ամէն տարի Դեկտեմբեր ամսուան վերջին շաբթուան ընթացքին կը յիշատակէ Ս. Պետրոս եւ Ս. Պօղոս առաքեալները: Այս երկու անուններն ալ ընդհանրացած են մեր ժողովուրդին քով:

Ս. Պետրոս առաքեալ

Բուն անունով Սիմոն, ան Յիսուսի կողմէ Պետրոս անուանուեցաւ: Պետրոս կը նշանակէ վէմ, ժայռ եւ Յիսուս յայտարարեց. «Քեզի կ'ըսեմ՝ թէ ժայռ ես դուն, եւ այդ ժայռին վրայ պիտի շինեմ իմ եկեղեցիս...» (Մատթ. 16.18):

Պետրոս այն առաքեալն էր որ երեք անգամ ուրացաւ Յիսուսը աւագ Հինգշաբթի օրը:

Ս. Պետրոս առաքեալ գրած է երկու ընդհանրական նամակներ որոնք մաս կը կազմեն Նոր Կտակարանին: Առաջին նամակը ուղղուած է «Աստուծոյ ընտրեալներուն», այսինքն՝ քրիստոնէաներուն: Անոր գլխաւոր նպատակն է քաջալերել ընթերցողները, որոնք իրենց քրիստոնէական հաւատքին համար հալածանքներու եւ նեղութիւններու դիմաց կը գտնուէին: Երկրորդ նամակը ուղղուած է առաջին դարու քրիստոնէաներու լայն շրջանակի մը նպատակ ունենալով պայքարիլ սուտ ուսուցանողներու տարած աշխատանքին դէմ: Մոլորեցնող ուսուցումներէ եւ անպարկէշտ կենցաղէ հեռու պահելու համար քրիստոնէաները, առաքեալը կոչ կ'ուղղէ անոնց որ կառչած մասն Աստուծոյ եւ Յիսուս Քրիստոսի:

Ս. Պօղոս առաքեալ

Պօղոս առաքեալ, Յիսուսի 12 առաքեալներէն մէկը չէր: Բուն անունով Սօղոս կամ Սաւուղ, հրեայ բարեկեցիկ ընտանիքի մը զաւակն էր եւ դաստիարակուած էր ըլլալու կարծր եւ օրինապահ հրեայ մը, որ պայքարեցաւ քրիստոնէութեան տարածման դէմ: Չորս անտարաններուն մէջ ունէ ակնարկութիւն չկայ Պօղոսի մասին: Կ'արժէ յիշել թէ Աստուածաշունչին մէջ Սօղոսի մասին առաջին ակնարկութիւնը կը տեսնենք Գործք. Առաք. 7.58-ին մէջ եւ կը կարդանք նաեւ թէ «Ստեփանոսի քարկոծումը պահանջողներէն մէկն ալ Սօղոսն էր» (Առաքեալներուն Գործերը 8.1):

Սօղոս, որ աշակերտած էր Գամաղիէլի, եւ ունէր Հռոմէական քաղաքացիութիւն, շարունակեց Յիսուսի հետեւորդները հալածել եւ Աւագ քահանայէն (Երուսաղէմ) Դամասկոսի հրեայ ղեկավարներուն ուղղուած նամակներ առնելով ճամբայ ինկաւ դէպի Դամասկոս: Սակայն Դամասկոսի մօտերը լոյս մը փայլեցաւ, որ կուրցուց զինք, եւ լսեց ձայն մը որ կ'ըսէր. «Սաւուղ, ինչո՞ւ զիս կը հալածես»:

«Ո՞վ ես Տէր,» հարցուց Սաւուղ:

Ձայնը պատասխանեց. «Ես Յիսուսն եմ զոր դուն կը հալածես...»:

Առաքեալներու Գործերը գիրքին 9-րդ գլխուն մէջ կը կարդանք Սօղոսի դարձին մասին ու 18-րդ համարը կ'ըսէ «Անմիջապէս Սօղոսի աչքերէն կարծես կեղեւանքներ ինկան, եւ սկսաւ տեսնել: Ելաւ մկրտուեցաւ, եւ ապա կերակուր ուտելով զօրացաւ»:

Այս պատահարէն ետք Սօղոս Պօղոս կոչուեցաւ եւ նոյն ջանքով որ կը պայքարէր քրիստոնէութեան դէմ, աշխատեցաւ քրիստոնէութեան տարածման համար, եւ կոչուեցաւ 13-րդ եւ հեթանոսներու առաքեալ: Ան ունեցաւ 3 ճամբորդութիւններ եւ գրեց 14 նամակներ որոնցմէ տասը ուղղեց եկեղեցիներու եւ չորսը անհատներու:

Ս. Ստեփանոս նախավկայ, անդրանիկ վկան է որ իր արիւնք թափեց Յիսուս Քրիստոսը՝ Աստուծոյ Որդին վկայելով: Յիսուսի 72 աշակերտներէն մէկը որ ուրիշ 6 հոգիներու հետ նախնական եկեղեցին (Պետրոս առաքեալի առաջնորդութեամբ) կարգեց եկեղեցւոյ սեղանի սպասաւոր, այսինքն՝ սարկաւագ: Նոր Կտակարանի «Առաքեալներու Գործերը» գրքին 6-րդ գլխուն մէջ կը կարդանք 7 սարկաւագներուն նշանակուելու եւ Ստեփանոսի ձերբակալութեան պատմութիւնը, իսկ 7-րդ գլխուն մէջ կը կարդանք իր վկայութիւնը եւ քարկոծումին մանրամասնութիւնները: Ստեփանոսի քարկոծումը պահանջողներէն մէկն ալ Սոդոսն էր որ հետագային եղաւ Պօղոս Առաքեալ: Մեր եկեղեցին այս սուրբին օրը կը նշէ Դեկտեմբեր 25-ին, կամ 26-ին եթէ 25-ը Կիրակի կամ պահքի օր ըլլայ:

Որոտման Որդիք

Մարկոսի Աւետարանին 3.16-19 ին մէջ կը գտնենք Յիսուսի 12 առաքեալներուն ցանկը՝ Պետրոս, Ջեբեդէոսի որդիները՝ Յակոբոսն ու եղբայրը Յովհաննէսը, որոնք «Բռաներգես», այսինքն Որոտացող Մարդիկ կոչեց, Անդրէասը, Փիլիպպոսը, Բարթողիմէոսը, մաքսաւոր Մատթէոսը, Թովմասը, Ալփիէոսի որդին Յակոբոսը, Թադէոսը, Նախանձայոյց Սիմոնը, եւ Իսկարովտիացի Յուդան որ զինք մատնեց:

Յովհաննէս Աւետարանիչ ձկնորս էր: Մինչեւ Յիսուսի հետեւիլը, կը հետեւէր Յովհաննէս Մկրտիչին: Ան Յիսուսի ամենասիրելի առաքեալն էր եւ հետեւեցաւ իրեն մինչեւ Գողգոթա: Խաչին վրայէն Յիսուս իրեն յանձնեց իր մօր հոգատարութիւնը: Իր եղբօր Յակոբոսի եւ Պետրոսի հետ ան դարձաւ Երուսաղէմի եկեղեցւոյ սիւներէն մէկը: Հետագային, իր գործունէութեան վայրը հանդիսացաւ Եփեսոսի եկեղեցին: Տիրոջ կամքով, Յովհաննէս Առաքեալ միւս առաքեալներէն աւելի ապրեցաւ եւ վախճանեցաւ 94 տարեկանին: Երբ արդէն շատ ծեր էր, իր քարոզներու ընթացքին շարունակ կը կրկնէր. «Ձաւակնէ րս, սիրեցէ ք զիրար»: Երբ իրեն կը հարցնէին թէ ինչո՞ւ յաճախ այդ բառերը կ'ըսէր. «Այս Յիսուսի պատուիրանն է, եթէ սեր ունենաք, ուրիշ ռեւէ բանի պէտք չէք ունենար»: Ան գրած է Աւետարան մը, երեք ընդհանրական նամակներ, եւ յայտնութեան գիրքը:

Յակոբոսն ալ ձկնորս էր: Յակոբոսը շատ եռանդուն էր, գործունէայ, մեծ սէր եւ նախանձախնդրութիւն ունէր Յիսուսի հանդէպ եւ դարձաւ Հրեաներու ասելութեան զոհը: Ան գլխատուեցաւ Հերովդէս թագաւորի կողմէ 44 թուին, ըլլալով առաջին նահատակը առաքեալներու մէջ: Այս երկուքը հաւանաբար Քրիստոսի հանդէպ իրենց բոցավառ սիրոյ եւ նախանձախնդրութեան պատճառով կոչուեցան Որոտման Որդիք:

Ս. Աբգար Ա. թագաւոր, ըստ աւանդութեան՝ Ա. դարու անդրանիկ քրիստոնէայ թագաւորը, պարթեւ Արշակունի Արշամի որդին էր: Իր թագաւորութեան մայրաքաղաքը Եդեսիան էր: Ըստ Մովսէս Խորենացիի, ան հայոց թագաւորն էր: Մովսէս Խորենացին նաեւ կը գրէ թէ Աբգար թագաւոր լսէր է Յիսուսի հրաշքներուն մասին եւ հաւատացեր է որ Յիսուս ճշմարիտ Աստուծոյ որդին է, եւ նամակ ուղարկած է Յիսուսի որ գայ եւ զինք բժշկէ բոքոտութենէ: Յիսուս կը խոստանայ որ կել իր աշակերտներէն մէկը որ բժշկէ զինք եւ կեանք շնորհի իրեն եւ իր հետ եղողներուն: Յիսուսի համբարձումէն ետք, Ս. Թադէոս Առաքեալ կ'ուղղուի դէպի Եդեսիա եւ կը բժշկէ Աբգար թագաւորը եւ իր հետ եղողները: Ասկէ ետք Ս. Թադէոս Առաքեալ կ'ուղղուի Աբգար թագաւորի զարմիկ Սանատրուկ թագաւորի պալատը: Մեր եկեղեցին Ս. Աբգար թագաւորի օտնը կը յիշատակէ ընդհանրապէս Յիսնակի Ե. Կիրակիին նախորդող Շաբաթ օրը:

Դամասկոսի Ճամբան

Յիսուսի համբարձումէն ետք, Իր հետեւորդներուն եւ առաքեալներուն դէմ փարիսեցիներու կողմէ տարուած հալածանքներ կատարողներէն ամենէն խիստ անձնատրուրօրէններէն մէկն էր Սողոս անունով հրեայ վրանագործ մը որ ունէր հռոմէական քաղաքացիութիւն: Սողոս քահանայապետին քով երթալով, անկէ խնդրեց որ Դամասկոսի ժողովարաններուն ուղղուած նամակներ տայ, որպէսզի հոն երթալով եթէ Յիսուսի հետեւողներ գտնէ, ձերբակալէ եւ Երուսաղէմ բերէ:

Դամասկոսի ճամբուն վրայ, Սողոս որ յետագային Պողոս կոչուեցաւ, արժանացաւ Աստուծոյ անմիջական յայտնութեան: Ճառագայթող զօրաւոր լոյսի մը ընդմէջէն Յիսուս անոր երեւցաւ եւ պատուիրեց որ դադրեցնէ իր հալածանքները ու դառնայ Նոր Կտակարանի Քարոզիչ: Պողոս առաքեալ բազմաթիւ հրաշքներ գործած է եւ հիմնած եկեղեցիներ իր կատարած երեք ճամբորդութիւններուն ընթացքին:

Շնորհիւ իր բազմաթիւ բանաւոր քարոզներուն, գրած նամակներուն եւ առաքելական ճամբորդութիւններուն, տեսիլքներուն եւ յայտնութիւններուն ան կը նկատուի «հեթանոսներուն առաքեալ»ը:

Bartolome Esteban Murillo (1618-1682), *Le chemin de Damas*, Musee du Prado, Madrid

Սաղմոսավանքը կը գտնուի Հայաստանի Արագածոտնի մարզի սահմաններէն ներս: Սաղմոսաւան գիւղէն ներս կառուցուած այս վանքը եղած է միջնադարեան Հայաստանի հոգեւոր կեդրոններէն մէկը: Շինուած է տուֆէ եւ անոր ամենահին յուշարձանն է Սուրբ Սիոն եկեղեցին, կառուցուած Վաչէ Վաչուտեան իշխանի հրամանով 1215 թուականին: Համալիրին մաս կը կազմէ նաեւ Սուրբ Աստուածածին եկեղեցին:

Ս. ՅԱԿՈՒՆ

Ս. Յակոբ Մծբնայ Հայրապետ

Ե՞րբ կը տօնենք

Սուրբին յիշատակի օր կանուխեն հաստատուած է Հայ Առաքելական եկեղեցոյ տօնացոյցին մէջ եւ կը տօնուի ամէն տարի Յիսնակի երրորդ Կիրակի օրուան յաջորդող շաբաթ օրը: Այս կը նշանակէ թէ Սուրբ Յակոբի տօնը կը յիշատակենք Դեկտեմբեր 12-18 օրերուն մէջ հանդիպող Շաբաթ օրը:

Սուրբ Յակոբի կեանքը

Սուրբ Յակոբ ծնունդով ասորի էր, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի հօրաքրոջ որդին եւ Պարթեւական տոհմէ: Անոնք միասին դաստիարակուած էին Կեսարիոյ մէջ: Ս. Յակոբ որոշ ժամանակ ապրած էր Պարսկաստանի արքունիքին մէջ, սակայն հետագային կ'ընտրէ ճգնաւորի կեանքը եւ Ս. Հոգիին ներգործութեամբ կ'ուղղուի Մծբին քաղաքի վանքերէն մէկը՝ Մարուգէ ճգնաւորին մօտ: Ան մասնակցած է Նիկիոյ մէջ կայացած տիեզերական ժողովին 325 թուականին: Մծբինի աթոռին համար ձեռնադրուած է եպիսկոպոս: Այս մասին մարգարէացած էր Մարուգէ ճգնաւոր: Հայ մատենագրութեան մէջ յայտնի են իր 22 ճառերէ բաղկացած «Զգօն» գիրքը: Ս. Գրիգոր Նարեկացին հիացող մը եղած է Յակոբ Մծբնայ Հայրապետին, որուն նուիրած է իր ներբողական գրութիւններէն մէկը:

Սուրբ Յակոբին նուիրուած «Յաղթող եւ Սուրբ Հայրապետ» անունով գեղեցիկ շարական մը գրուած է: Այս շարականը հաւանաբար գրուած է այն դէպքին առիթով ուր կը պատմուի թէ պարսից Շապուհ Բ. թագաւորը աշխարհաճաւալ իր արշաւանքներուն ընթացքին կը հասնի Մծբին ու զայն կը պաշարէ 70 օրեր շարունակ: Շնորհիւ Ս. Յակոբի քաղաքին ներսէն կազմակերպած միջոցառումներուն, ան անկարող կ'ըլլայ գրաւելու Մծբինը: Ս. Ներսէս Շնորհալի այդ յաղթանակին կը ձօնէ վերոյիշեալ շարականը:

Ճաճանչ Ս. Յակոբի Մասունքին
«մեր եկեղեցոյ Ս. Խորանին վրայ»:

Պահուած բառ

կ	ե	ն	դ	ա	ն	ա	բ	ա	ն	դ	գ
մ	ա	ր	ա	ն	ր	ա	ն	ա	ռ	ա	կ
ա	ն	դ	ա	դ	ա	ր	ր	ն	ա	ս	ի
տ	տ	ա	ն	ռ	դ	ա	հ	ա	ա	ա	գ
ե	ա	ր	պ	ւ	ս	գ	ա	պ	ա	կ	ի
ն	ռ	պ	ա	լ	ռ	ւ	մ	ա	ս	ա	չ
ա	ք	ա	ր	ր	ս	ք	տ	տ	է	ր	ք
դ	ա	ս	տ	ա	կ	ս	ե	դ	ե	գ	ա
ա	ն	ա	ե	ա	ռ	լ	ս	ք	է	ե	ն
ր	դ	ա	տ	ա	ր	ա	ն	ք	թ	լ	ա
ա	ա	ա	ր	ն	ժ	ա	կ	ր	ե	ք	լ
ն	կ	ա	ր	ա	հ	ա	ն	ռ	ւ	մ	ն

անապատ դասակարք
 անառակ դաստակ
 անդադար դատարան
 անդուլ դարպաս
 անպարտ եղեգ
 անտառ եթէ
 ապակի երկայն
 արագ լումա
 արգելք լսարան

կատակ
 կենդանաբան
 կիզկիչ
 համտես
 հանքեր
 մատենադարան
 մարան
 նկարահանում
 ոսկոր

ոստ
 չքանալ
 ստել
 սքեմ
 տետր
 տէր
 քանդակ
 քուն

Պահուած բառը՝ 8 գիր (գիրք պահելու տեղ)

«Մաշտոցի Արձագանգ»ի յաջորդող մի քանի թիւերուն մէջ պիտի ներկայացնենք «Բան եւ Գիր» Մատենաշար Թիւ 2-էն առնուած Զարեհ Եպս. Ազնաւորեանի «Աստուածաշունչ Թարգմանութիւն եւ Սերտողութիւն Մոնթրէալ, 2004» գիրքէն «Աստուածաշունչի Սերտողութեան Եւ Խորհրդածութեան Սերտոտարանութիւն» բաժինը:

Աստուածաշունչի սերտողութիւնը եկեղեցւոյ կեանքին մէջ

Համաքրիստոնէական եկեղեցիներու շրջանակներուն մէջ ներկայիս օրէ օր աւելի կը տարածուի եւ կը լսուի Աստուածաշունչի սերտողութիւն բացատրութիւնը, որ շատեր զարմանքով եւ նոյնիսկ որոշ դժգոհութեամբ կամ դժկամակութեամբ կը դիմակալեն, ենթադրելով որ մեր եկեղեցիին խորթ , անհարազատ երեւոյթ մըն է անիկա, վերջին տարիներուն կատարուած փոխառութիւն մը օտար եկեղեցիներէ, յատկապէս Աւետարանական շարժումներէ, որոնք այդ բացատրութեան տարածման պատճառ եղան: Իրականին մէջ, սակայն, Աստուածաշունչի սերտողութիւնը նոր երեւոյթ չէ, ինչպէս քիչ ետք օրինակներով պիտի տեսնենք: Ընդհակառակը անիկա շատ հարազատ է մեր եկեղեցւոյ անցեալի կեանքին եւ աւանդութեան, երբ Աստուածաշունչը ամենօրեայ ուսուցումի եւ սերտողութեան առարկայ էր, ոչ միայն եկեղեցիներու յարկին տակ կամ յատուկ դպրանոցներու մէջ, այլ իշխաններու թէ գեղջուկներու տուններուն մէջ, բնականոն ու խաղաղ պայմաններու թէ պատերազմներու, հալածանքներու եւ այլ տագնապալի կացութիւններու մէջ:

Արդարեւ, կարելի չէ քրիստոնէական հաւատք երեւակայել առանց Աստուածաշունչին: Հաւատքը իր ամուր հիմերը ունի մարդուն պատմութեան մէջ, եւ Աստուածաշունչը Աստուծոյ եւ մարդուն միջեւ հաւատքի այդ կապը մեզի ներկայացնող վկայագրութիւնն է, մարդկային փորձառութեամբ պատմագրուած:

Եզակի գիրեր
Հայերէն գիրերով Sudoku

		ա				է		
	դ	բ	գ		ը	ա	թ	
			բ	ա	թ			
	գ	է	ը		դ	թ	բ	
	բ						ը	
	ը	թ	է		ա	դ	գ	
			դ	ը	գ			
	ա	ը	է		գ	գ	դ	
		դ				գ		

Ամբողջացուր քառակուսիները, գործածելով ա, բ, գ, դ, է, զ, ի, ը, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր, իւրաքանչիւր . հորիզոնական գիծի վրայ . ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ . իննեակ քառակուսիի մէջ:

Նոյնպես քրիստոնեական եկեղեցի կարելի չէ երեւակայել առանց Աստուածաշունչին: Եկեղեցին միայն ծէսի եւ արարողութեան վայր չէ, ոչ ալ պարզապէս ազգային կամ համայնքային համախումբ ներկայութիւն մը ապրելու հաւաքատեղի: Եկեղեցին Աստուծոյ հետ հաղորդակցութեան եւ հաւատքի սնուցման, հաւատքի դաստիարակութեան վայրն է: Եւ այդ դաստիարակութեան աղբիւրը եւ ուսուցիչը Աստուծոյ Խօսքն է, Աստուածաշունչը (հմմտ Մտ 23.8):

Եկեղեցոյ կեանքին կեդրոնը, Եկեղեցոյ սիրտն է Աստուածաշունչը: Աստուծոյ ներկայութիւնն է անիկա՝ Իր Խօսքով: Անիկա Աստուծոյ Խօսքին թանձրացումը կամ մարմնացումն է՝ գրով արձանագրուած, ինչպէս մեր Տէրն ու Փրկիչը ինք՝ Քրիստոս Աստուծոյ Խօսքն է եւ մարմնացաւ, որպէսզի մենք զայն մարդկայնօրէն կարենանք տեսնել, կարդալ, հաւատալ եւ փրկուիլ:

Եկեղեցոյ կեանքին կեդրոնը ըլլալու այդ իրողութիւնը խորհրդանշականօրէն կ'արտայայտուի անով՝ որ եկեղեցիներուն մէջ Աստուածաշունչը, կամ Աւետարանը, միշտ կը դրուի սուրբ Մեղանին վրայ, ինչպէս նաեւ Խորանի բեմին առջեւ, ուր եկեղեցոյ պաշտօնեաներ թէ հաւատացեալներ կու գան պաշտումով անոր խոնարհելու եւ սրբազան երկիւղածութեամբ համբուրելու զայն:

Հետաքրքրական է գիտնալ, որ անցեալին, տեղական թէ տիեզերական եկեղեցական ժողովներու ընթացքին, Աստուածաշունչը կը դրուէր միշտ կեդրոնը, իբրեւ ներկայութիւնը Քրիստոսի, եւ անոր շուրջ բոլորուած էր, որ եկեղեցական հայրերը իրենց հաւատքին դաւանութիւնը կը կատարէին կամ եկեղեցոյ կեանքին վերաբերեալ կարեւոր որոշումներ կ'առնէին: Որովհետեւ արդարեւ Աստուածաշունչը «հաւատքի կանոնը» եւ առաջնորդն է Քրիստոսի Եկեղեցիին, ինչպէս նաեւ Քրիստոսով գործող եկեղեցիներուն միջեւ որեւէ հաւաքականութեան, կամ տիեզերական որեւէ ժողովի: Եկեղեցին հոգեւոր կառոյց է, եւ կը կանգնի Քրիստոսի հաւատքին վեմին վրայ: Անոր մէջ մարդկային միտքը եւ մտահոգութիւնները պէտք չէ առաջնային ըլլան, այլ Աստուծոյ ծրագիրը եւ առաջադրանքները, որոնք Աստուածաշունչին էջերով կը բացուին, եւ Ս. Հոգիին առաջնորդութեամբ ուղեցոյց կը դառնան Եկեղեցոյ կեանքին, եւ անոր նորագոյն առաքելութեան:

Ահա թէ ինչու՝ եկեղեցին միշտ կը կարդայ եւ սերտողութեան առարկայ կը դարձնէ Աստուածաշունչը:

Յովհաննէս Մկրտիչ

Ղուկաս 1-3

1-

2-

3-

4-

5-

Ճիշդ կարգով նկարներուն տակ ընդօրինակէ՝

1 - Դուն ես իմ սիրելի Որդիս. Քեզի հաճեցայ: Ղուկաս 3:22

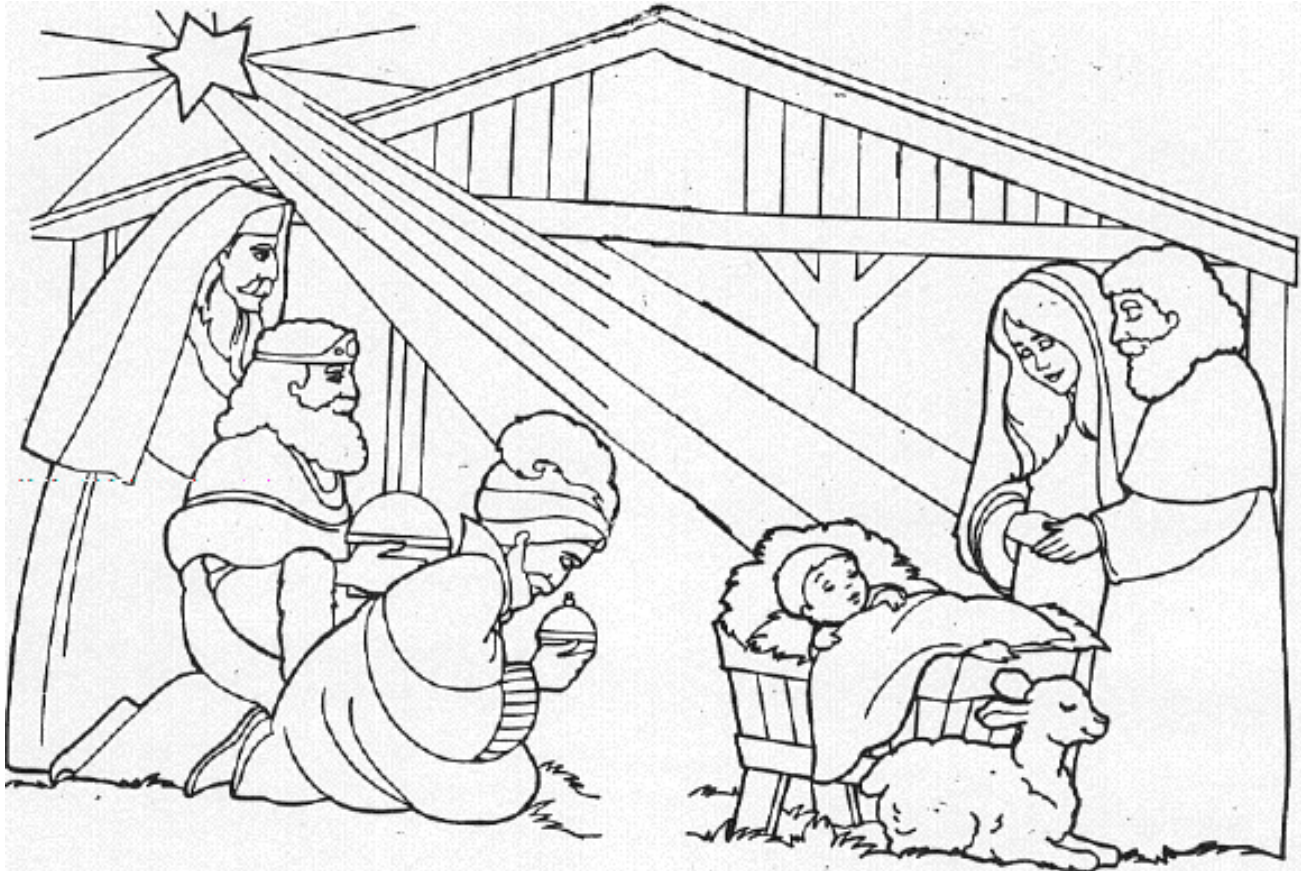
2 - Զաքարիա, մի վախնար, Աստուած լսեց աղօթքդ: Ղուկաս 1:13

3 - Յովհաննէս պիտի կոչուի: Ղուկաս 1:60

4 - Ասկէ ետք գործով ցոյց տուէք թէ ապաշխարած էք: Ղուկաս 3:8

5 - Եւ դուն զաւակս, Բարձրեալին մարգարէն պիտի կոչուիս եւ Տիրոջ առջեւէն պիտի քալես, անոր ճամբան պատրաստելու: Ղուկաս 1:76

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը Մանկապարտեզի անկիւն

Ամբողջացո՛ւր ըստ Ղուկաս 2.8-14 ի.

Հովհաննէս, Խաղաղութի՛ւն, Փրկիչը, Խանձարուրով, հաճութիւն, հրեշտակը, աւետիս, Օծեալ

Այնտեղ, դաշտերուն մէջ ----- կային, որոնք գիշերով իրենց հօտերուն պահակութիւն կ'ընէին: Տիրոջ ----- անոնց երեւցաւ եւ Տիրոջ փառքը լոյսի պէս անոնց վրայ ծագեցաւ: Հովհաննէսը սաստիկ վախցան. Հրեշտակը ըսաւ անոնց.

- Մի վախնաք, ձեզի ----- մը պիտի տամ, որ ամբողջ ժողովուրդին մեծ ուրախութիւն պիտի պատճառէ: Այսօր, Դաւիթի քաղաքին մէջ ձեր ----- ծնաւ, որ ----- Տէրն է: Հետեւեալը ապացոյց ըլլայ ձեզի. հոն մանուկ մը պիտի գտնէք՝ ----- փաթթուած եւ մսուրի մէջ դրուած:

Եւ յանկարծ այդ հրեշտակին միացաւ երկնաւոր զօրքերու բազմութիւն մը, որ կ'օրհնաբանէր զԱստուած, ըսելով.

«Բարձունքներուն մէջ Աստուծոյ փառք, ----- երկրի վրայ եւ մարդոց միջեւ -----»:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Նախակրթարան Ա., Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք Դեկտեմբեր 17-ին:

- ա. Ս. Յովհաննէս Ոսկեբերան Հայրապետին
- բ. Մարուգէ ճգնաւորին
- գ. Ս. Անդրէաս եւ Ս. Փիլիպպոս
- դ. Սուրբ Յակոբ Մծբնայ հայրապետին

2.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Ս. Ստեփանոսի տօնը:

- ա. Նոյեմբեր 3
- բ. Դեկտեմբեր 1
- գ. Նոյեմբեր 23
- դ. Դեկտեմբեր 26

3.- Այս տարի ե՞րբ կը տօնենք Սուրբ Պօղոս եւ Սուրբ Պետրոս Առաքեալներու տօնը:

- ա. Նոյեմբեր 6
- բ. Դեկտեմբեր 12
- գ. Նոյեմբեր 20
- դ. Դեկտեմբեր 27

4.- Ո՞վ էր առաջին քրիստոնէայ թագաւորը:

- ա. Աբգար Ա.
- բ. Տրդատ Գ.
- գ. Տրդատ Ա.
- դ. Տրդատ Բ.

5.- Ի՞նչ է Մկրտութեան զգալի նշանը:

- ա. Հաց
- բ. Գինի
- գ. Ջուր
- դ. Միւռոն

6.- Որո՞նք են Հայաստանի առաջին լուսաւորիչները:

- ա. Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս
- բ. Սուրբ Պօղոս եւ Սուրբ Պետրոս
- գ. Աբգար Ա. եւ Տրդատ Գ.
- դ. Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ

7.- Յիսուս որո՞ւ կողմէ մկրտուեցաւ:

Յ----- Մ-----

8.- Յիսուս քանի՞ անգամ մկրտուեցաւ:

- ա. 1
- բ. 2
- գ. 3
- դ. 4

9. Մենք քանի՞ անգամ կրնանք մկրտուիլ:

- ա. 1
- բ. 2
- գ. 3
- դ. 4

10. Ի՞նչ էր Յովհաննէս Մկրտիչին հօրը անունը:

Զ-----

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ., Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1.- Որո՞ւ տօնը այս տարի կը տօնենք
Դեկտեմբեր 3-ին:
ա. Ս. Թադէոս Առաքեալին
բ. Մարուգէ ճգնաւորին
գ. Ս. Բարթողիմէոս Առաքեալին
դ. Սուրբ Յակոբ Մծբնայ
հայրապետին

2.- Սուրբ Յակոբ Մծբնայ Հայրապետի
տօնը կը տօնենք ամէն տարի:
ա. Դեկտեմբեր 13-ին
բ. Դեկտեմբեր 14-ին
գ. Դեկտեմբեր 18-ին
դ. Դեկտեմբեր 12-18 օրերուն մէջ
հանդիպող Շաբաթ օրը

3.- Ո՞վ է առաջին մարտիրոսը:
ա. Ս. Պօղոս
բ. Ս. Պետրոս
գ. Ս. Ստեփանոս
դ. Ս. Դաւիթ մարգարէ

4.- Ո՞վ էր նախասարկաւագրը:
ա. Ս. Պօղոս
բ. Ս. Պետրոս
գ. Ս. Ստեփանոս
դ. Ս. Դաւիթ մարգարէ

5.- Ո՞ր առաքեալը Յիսուսը 3 անգամ
ուրացաւ եւ որուն տօնը այս տարի
Դեկտեմբեր 27-ին կը յիշատակենք:

Ս. Պ-----

6.- Ո՞վ էր Իսրայէլի երկրորդ
թագաւորը:
ա. Սաւուղ
բ. Դաւիթ
գ. Սողոմոն
դ. Սամուէլ

7.- Ո՞վ «Բարձրեալին մարգարէն
պիտի կոչուի եւ Տիրոջ առջեւէն
պիտի քալէ անոր ճամբան
պատրաստելու համար»:

Յ----- Ս-----

8.- Մկրտութեան թեկնածուն ի՞նչ կը
կոչուի:

ա. Երախայ
բ. Երեխայ
գ. Մանուկ
դ. Պգտիկ

9. Մկրտութիւնը կը կոչուի նաեւ.

Վ----- Ծ-----:

10. Հին Կտակարանի Սաղմոսներու
գիրքը քանի՞ սաղմոսներէ կը
բաղկանայ:

ա. 150
բ. 66
գ. 76
դ. 39

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1.- Ըսէ՛ մէկ բառով:

«աղ մատուցել»

2.- Սաղմոսավանք Հայաստանի ո՞ր մարզին մէջ կը գտնուի:

- ա. Արագածոտն
- բ. Տաւուշ
- գ. Սիւնիք
- դ. Վայոց Ձոր:

3.- Ի՞նչ էր Պօղոս Առաքեալին անունը երբ կը հալածէր Քրիստոսի հետեւորդները:

Ս-----

4.- Ե՞րբ հիմնուեցաւ Սուրբ Յակոբ Կիրակնօրեայ Դպրոցը:

19--

5.- Ս. Յակոբ Մծբնայ հայրապետը ո՞ր Տիեզերական ժողովին մասնակցեցաւ, ո՞ր տարին:

- ա. Ն-----
- բ. 3--

6.- Պօղոս Առաքեալ ի՞նչ գործով կը զբաղէր:

- ա. Ձկնորս
- բ. Մաքսաւոր
- գ. Վրանագործ
- դ. Հողագործ

7.- Ս. Պօղոս Առաքեալի գրած գիրքերուն թիւը երբ բաժնենք Ս. Պետրոս առաքեալի գրած գիրքերուն թիւով, քանի՞ կ'ունենանք:

- ա. 2
- բ. 3
- գ. 5
- դ. 7

8.- Ըստ Ս. Ներսէս Շնորհալիի, ո՞վ «Յաղթող եւ Սուրբ Հայրապետ»ը:

Սուրբ -----

9. Ո՞ր քաղաքը «Դաւիթի քաղաք» կը կոչուի:

10. Ինչո՞ւ Բարթողիմէոս առաքեալ դաշոյնով կ'երեւի նկարներուն մէջ:

Որովհետեւ դաշոյնով

ն----- է:

Կիրակնօրեան պիտի
ունենայ Ս. Ծննդեան իր
յայտագիրը

էւ

Կաղանդ Պապան Կիրակնօրեայ Դպրոց
պիտի այցելէ

Յունուար 8, 2017-ին

www.sourphagop.org

17-րդ Տարի

«Մաշտոցի Արձագանգ»

www.sourphagop.org/մաշտոցի_արձագանգ

24-րդ տարի